COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.3.2022
COM(2022) 100 final

2022/0070 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de stabilire a unor norme privind exercitarea drepturilor Comunității pentru punerea în aplicare a Acordului comercial și de cooperare dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Acordul comercial și de cooperare dintre Uniune și Regatul Unit (denumit în continuare „Acordul comercial și de cooperare”)[1] prevede că, în conformitate cu condițiile prevăzute în acesta, părțile pot adopta anumite măsuri unilaterale.

În ceea ce privește aspectele care intră sub incidența Tratatului Euratom, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”) poate adopta măsuri unilaterale în cazurile și în condițiile prevăzute la articolele 718 și 719 din Acordul comercial și de cooperare, fără a fi necesar să se recurgă în prealabil la mecanismul de soluționare a litigiilor. Măsurile unilaterale în cauză se referă la suspendarea parțială sau totală a participării Regatului Unit la programele Uniunii, precum și la încetarea parțială sau totală a acestei participări.

În decizia sa privind încheierea Acordului comercial și de cooperare, Consiliul a împuternicit Comisia să adopte, în numele Uniunii, măsurile sus-menționate cu privire la chestiuni care intră sub incidența Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene[2] „[p]ână la intrarea în vigoare [...] a unui act legislativ specific care să reglementeze adoptarea măsurilor” în temeiul acestui acord.

Comisia și Consiliul au convenit, de asemenea, asupra unei declarații comune, emise în momentul încheierii Acordului comercial și de cooperare, care prevede că, fără a aduce atingere dreptului său de inițiativă legislativă în temeiul tratatelor, Comisia „va urmări să propună actul legislativ specific menționat anterior până cel târziu la 31 martie 2022”[3].

Prezenta propunere legislativă îndeplinește acest angajament politic în ceea ce privește aspectele care intră sub incidența Tratatului Euratom, și anume asocierea Regatului Unit la Programul pentru cercetare și formare al Euratom și la întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, reglementată de partea a cincea din Acordul comercial și de cooperare (Participarea la programele Uniunii, buna gestiune

---

1 Acordul comercial și de cooperare dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte (denumit în continuare „Acordul comercial și de cooperare”). Acord încheiat, în ceea ce privește aspectele care intră sub incidența Tratatului Euratom, în temeiul Deciziei (Euratom) 2020/2255 a Comisiei din 29 decembrie 2020 privind încheierea, de către Comisia Europeană, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de cooperare dintre Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice în ceea ce privește utilizarea în condiții de siguranță și în scopuri pașnice a energiei nucleare și privind încheierea, de către Comisia Europeană, în numele Comunității Europene a Energiei Atomice, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului comercial și de cooperare dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte (JO L 445, 31.12.2020, p. 2). Acordul s-a aplicat cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 2021 și a intrat în vigoare la 1 mai 2021.

2 Decizia (UE) 2021/689 a Consiliului din 29 aprilie 2021 privind încheierea, în numele Uniunii, a Acordului comercial și de cooperare dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte, și a Acordului dintre Uniunea Europeană și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind procedurile de securitate pentru schimbul de informații clasificate și protecția acestora, JO L 149, 30.4.2021, p. 2.

3 Declarația Comisiei și a Consiliului privind monitorizarea și punerea în aplicare a Acordului comercial și de cooperare, punctul 3.

financiară și dispoziții financiare). Propunerea de regulament asigură faptul că Comunitatea poate acționa în timp util și în mod eficient pentru a-și proteja interesele în ceea ce privește punerea în aplicare și asigurarea respectării Acordului comercial și de cooperare. Propunerea de regulament împuternicește Comisia să adopte măsurile menționate mai sus, precum și să le suspende și să le abroge, după caz, prin intermediul unor acte de punere în aplicare.

- **Coerența cu dispozițiile deja existente în domeniul de politică vizat**

Nu există precedente în ceea ce privește dispozițiile de politică ce reglementează retragerea unui fost stat membru și parteneriatul Comunității cu acesta.

Propunerea de regulament este *lex specialis* în ceea ce privește alte dispoziții din dreptul comunitar, în măsura în care aceste dispoziții reglementează același domeniu.

Acordul dintre Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice privind cooperarea în ceea ce privește utilizarea în condiții de siguranță și în scopuri pașnice a energiei nucleare a fost încheiat în același timp cu Acordul comercial și de cooperare[4].

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

O propunere legislativă separată reglementează, printre altele, adoptarea de măsuri unilaterale și de executare în domeniul programelor de cercetare și dezvoltare ale Uniunii.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temei juridic**

Temeiurile juridice sunt cele din Tratatul Euratom care reglementează domeniile în care poate fi necesară adoptarea de măsuri unilaterale, și anume articolele 7, 47 și 48, coroborate cu articolul 106a, care declară articolul 291 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene aplicabil Tratatului Euratom.

- **Subsidiaritatea (în cazul competenței neexclusive)**

nu se aplică

- **Proporționalitatea**

În măsura în care drepturile Comunității care urmează să fie exercitate sunt prevăzute în Acordul comercial și de cooperare, măsurile propuse nu depășesc ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivului de a asigura o exercitare rapidă și efectivă a acestor drepturi. În plus, condițiile care se aplică, în temeiul acordului, adoptării de măsuri unilaterale asigură faptul că aceste măsuri se limitează la ceea ce este strict necesar pentru atingerea scopurilor specifice prevăzute în acesta.

- **Alegerea instrumentului**

Forma unui regulament corespunde cel mai bine obiectivului urmărit, și anume stabilirea principiilor generale și a condițiilor uniforme de exercitare a drepturilor de care dispune Comunitatea pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării Acordului comercial și de cooperare.

[4] Acord încheiat în temeiul Deciziei (Euratom) 2020/2255 a Comisiei.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările *ex post*/verificarea adecvării legislației existente**

nu se aplică

- **Consultările cu părțile interesate**

Inițiativa este de natură procedurală și instituțională.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

nu se aplică

- **Evaluarea impactului**

Nu s-a realizat o evaluare a impactului, din următoarele motive:

1. Comisia nu are la dispoziție nicio opțiune de politică deoarece: (a) propunerea avută în vedere organizează modul în care măsurile deja convenite în cadrul unui acord internațional sunt adoptate în cadrul Comunității fără nicio marjă de variație și (b) Comisia s-a angajat în fața Parlamentului European și a Consiliului să prezinte o propunere pentru acest act legislativ până la o anumită dată;
2. nu se preconizează niciun impact direct identificabil, având în vedere natura procedurală a actului.

- **Adecvarea și simplificarea reglementărilor**

nu se aplică

- **Drepturile fundamentale**

Măsurile adoptate în temeiul propunerii de regulament ar fi o acțiune legală a Comunității în temeiul Cartei drepturilor fundamentale. Acest lucru se datorează faptului că această acțiune ar fi întreprinsă în conformitate cu cerințele care impun realizarea sa pe baza unui temei juridic adecvat, de către autoritățile competente, în vederea atingerii unui obiectiv legitim, și anume acela de a exercita drepturile Uniunii în temeiul acordurilor sus-menționate, și în conformitate cu principiul proporționalității.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

nu se aplică

5. ELEMENTE DIVERSE

- **Planurile de punere în aplicare și mecanismele de monitorizare, evaluare și raportare**

O revizuire a executării propunerii de regulament este prevăzută în termen de cinci ani de la intrarea sa în vigoare. Această perioadă este conformă cu revizuirea comună a ambelor părți la Acordul comercial și de cooperare, astfel cum se prevede la articolul 776 din Acordul comercial și de cooperare.

- **Documente explicative (pentru directive)**

nu se aplică

- **Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii**

Articolul 1 prevede obiectul propunerii de regulament, și anume stabilirea de norme și proceduri menite să asigure exercitarea eficace și la timp a drepturilor Comunității în ceea ce privește asigurarea respectării și punerea în aplicare a Acordului comercial și de cooperare.

Aceste drepturi pot fi exercitate prin intermediul măsurilor unilaterale definite la al doilea paragraf de la articolul respectiv, în conformitate cu normele prevăzute la articolul 2 și cu procedura comitetului prevăzută la articolul 3.

În cele din urmă, articolul 5 prevede revizuirea prezentului regulament de către Comisie în termen de cinci ani de la intrarea sa în vigoare, pentru a se asigura că acesta rămâne adecvat scopului.

2022/0070 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de stabilire a unor norme privind exercitarea drepturilor Comunității pentru punerea în aplicare a Acordului comercial și de cooperare dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolele 7, 47 și 48, coroborate cu articolul 106a,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după consultarea Comitetului științific și tehnic,

(1) La 29 decembrie 2020, Comisia a încheiat, în numele Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”), Acordul comercial și de cooperare dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte[5] (denumit în continuare „Acordul comercial și de cooperare”). Acordul comercial și de cooperare s-a aplicat cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 2021 și a intrat în vigoare la 1 mai 2021. Acordul comercial și de cooperare cuprinde aspecte care intră în sfera de competență a Comunității, și anume asocierea la Programul pentru cercetare și formare al Euratom și la întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, reglementată de partea a cincea din Acordul comercial și de cooperare (Participarea la programele Uniunii, buna gestiune financiară și dispoziții financiare).

(2) Acordul comercial și de cooperare prevede că părțile pot adopta măsuri unilaterale, în special în ceea ce privește suspendarea anumitor obligații care decurg din acord, în cazurile specifice și sub rezerva respectării condițiilor și a procedurilor prevăzute în acesta. În ceea ce privește chestiunile care intră sub incidența Tratatului Euratom, Comunitatea poate adopta măsuri unilaterale în cazurile și în condițiile prevăzute la articolele 718 și 719 din Acordul comercial și de cooperare. Măsurile unilaterale în cauză se referă la suspendarea parțială sau totală a participării Regatului Unit la programele Uniunii, precum și la încetarea parțială sau totală a acestei participări.

(3) În cazul în care apare nevoia de a-și proteja interesele în ceea ce privește punerea în aplicare a Acordului comercial și de cooperare, Comunitatea ar trebui să fie în măsură să utilizeze instrumentele de care dispune în mod adecvat, rapid, proporțional, eficace și flexibil, implicând totodată pe deplin statele membre. Prin urmare, este necesar să se stabilească norme și proceduri care să reglementeze adoptarea de măsuri unilaterale pentru exercitarea drepturilor Comunității în temeiul Acordului comercial și de cooperare.

(4) Măsurile unilaterale ar trebui să se limiteze la ceea ce este strict necesar pentru atingerea scopului lor, având în vedere daunele reale sau potențiale la adresa

[5] JO L 149, 30.4.2021, p. 10.

intereselor Comunității care decurg din cazul respectiv. Acestea ar trebui să îndeplinească condițiile prevăzute la articolele 718 și 719 din Acordul comercial și de cooperare.

(5) Normele și procedurile prevăzute în prezentul regulament ar trebui să fie o *lex specialis* în ceea ce privește orice dispoziții din dreptul comunitar care reglementează același domeniu.

(6) Pentru a se asigura că prezentul regulament rămâne adecvat scopului, Comisia ar trebui să efectueze, în termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a acestuia, o revizuire a domeniului de aplicare și a punerii în aplicare ale acestuia și să raporteze constatările sale Consiliului și Parlamentului European.

(7) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament și, în special, pentru a asigura exercitarea rapidă, eficace și flexibilă a drepturilor corespunzătoare ale Comunității în temeiul Acordului comercial și de cooperare, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare pentru a adopta măsuri unilaterale și pentru a pune în aplicare aceste măsuri, în funcție de necesități, în ordinea juridică internă a Comunității. Aceste competențe ar trebui să se extindă, de asemenea, la modificarea, suspendarea sau abrogarea măsurilor adoptate. Acestea trebuie să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[6]. Având în vedere că măsurile avute în vedere implică adoptarea unor acte care au un domeniu general de aplicare, pentru adoptarea măsurilor respective ar trebui utilizată procedura de examinare. Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile atunci când, în cazuri justificate în mod corespunzător, acest lucru este necesar din motive imperioase de urgență pentru protejarea corespunzătoare a intereselor Comunității.

(8) Parlamentul European a fost consultat în mod voluntar și a emis un aviz[7],

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1
Obiect și domeniu de aplicare

1. Prezentul regulament stabilește norme și proceduri menite să asigure exercitarea eficace și la timp a drepturilor Comunității pentru punerea în aplicare a Acordului comercial și de cooperare dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte (denumit în continuare „Acordul comercial și de cooperare”).

2. Prezentul regulament se aplică următoarelor măsuri adoptate de Comunitate în temeiul articolelor 718 și 719 din Acordul comercial și de cooperare:

(a) suspendarea aplicării Protocolului I la Acordul comercial și de cooperare, în ceea ce privește unul sau mai multe programe și activități ale Comunității sau, în mod excepțional, părți ale acestora;

(b) încetarea aplicării Protocolului I la Acordul comercial și de cooperare, în ceea ce privește unul sau mai multe programe și activități ale Comunității sau, în mod excepțional, părți ale acestora.

---

6 Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

7 […].

Articolul 2
Exercitarea drepturilor Comunității

1. În pofida dispozițiilor din dreptul comunitar adoptate în temeiul articolelor 7, 47 și 48 din Tratatul Euratom, Comisia este împuternicită să adopte măsurile menționate la articolul 1 alineatul (2) din prezentul regulament și să pună în aplicare măsurile respective prin intermediul unor acte de punere în aplicare.

2. Comisia este împuternicită să modifice sau să abroge măsurile menționate la articolul 1 alineatul (2) litera (a) prin intermediul unor acte de punere în aplicare.

3. În cazul unei chestiuni de interes deosebit pentru unul sau mai multe state membre în ceea ce privește o modificare semnificativă a condițiilor menționate la articolul 718 alineatul (1) literele (a)-(c) din Acordul comercial și de cooperare, statul membru sau statele membre în cauză pot solicita Comisiei să suspende participarea Regatului Unit la programul sau programele în cauză al(e) Comunității, în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol. În cazul în care nu răspunde pozitiv la o astfel de solicitare, Comisia comunică în timp util Consiliului motivele.

4. Actele de punere în aplicare menționate la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 3 alineatul (2).

5. Din motive imperioase de urgență justificate corespunzător, Comisia adoptă acte de punere în aplicare imediat aplicabile în conformitate cu procedura menționată la articolul 3 alineatul (3).

Articolul 3
Procedura comitetului

1. Comisia este asistată de Comitetul pentru Regatul Unit. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

2. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

3. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu articolul 5 din același regulament.

Articolul 4
Revizuirea

Până la data de [Oficiul pentru Publicații: a se introduce data – cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament], Comisia prezintă Consiliului și Parlamentului European un raport privind aplicarea prezentului regulament.

Articolul 5

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele